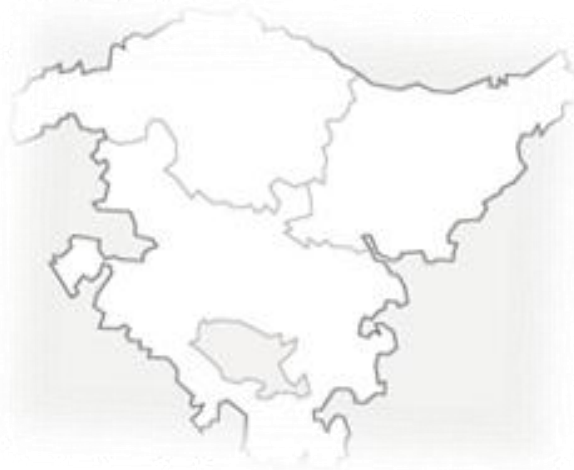

PAC: PAGOS DIRECTOS MANUAL PRACTICO

2015-2020

NPB: ORDAINKETA ZUZENAK GIDALIBURUA

Eguneratze-data:
2015/02/15

11. OINARRIZKO ORDAINKETARAKO ESKUBIDEEN ERRESERBA NAZIONALA

11.1. Nola osatzen da Erreserba Nazionala?

2015ean erreserba nazionalari gaineratuko zaizkio artikuluko horren 1. atalean jasotako zenbatekoak, gehienez ere Oinarrizko Ordainketaren Erregimenaren ehuneko 3, baina 2015ean atxikipen-ehuneko hori handitzeko aukera izango da, edo ordainketa-eskubideen balioa linealki murrizteko aukera izango da, baldin eta igoera edo murrizketa horiek beharrezkoak badira:

- a) Behin betiko administrazio-egintzak edo -epaiak estaltzeko.
- b) Nekazari gazteen eta nekazari hasiberrien kasuak estaltzeko, beharrezkotzat jotzen denean.

Gainera, honako hauek erreserba nazionalan sartuko dira:

- a) Bi urte segidan baliatu ez diren laguntza-eskubide guztiak, ezinbesteko kasuetan eta aparteko zirkunstantzietan izan ezik.
- b) Nekazariak beren borondatez lagutako ordainketa-eskubideak.
- c) Ustekabeko onura aplikatzean lortutako zenbatekoak.
- a) Ordainketa-eskubideen salmenta eta lagapenen ondorioz kendutako ehunekoak aplikatzeagatik atxikitako zenbateko guztiak

11.2. Nor sartu daiteke Erreserba Nazionalan?

Erreserba Nazionalan sartzeko eskaera bat aurkeztu beharko da urte bakoitzeko eskaera bakarra aurkezteko epean (VI. eranskinean jaso dira Erreserba Nazionalan bildu nahi duten eskatzaileen egiaztagirak).

Honako hauek erreserba nazionalako oinarrizko ordainketarako eskubideak lortuko dituzte, betiere, ezarritako baldintza hauek betetzen badituzte:

- a) Epai judizial irmoen edo administrazio-egintza irmoen bidez, laguntza-eskubideak jasotzeko edo dauzkaten eskubideen balioa handitzeko legimitatuta dauden nekazariak.
- b) Lehentasunez, nekazari gazteek eta hasiberriek, nahiz eta alde zuzenetik, 2014ko erreserba nazionalaren bitartez, ordainketa bakarrerako eskubideen lehenengo esleipena jaso izan, betiere atal honetan ezarritako irizpideak betetzen badituzte.
- c) Ezinbesteko arrazoiak edo aparteko zirkunstantziak direla medio 2015ean oinarrizko ordainketarako eskubideen lehen esleipena eskuratu ez duten nekazariak.

Erreserbaren eskubideak jasotzeari dagokionez, nor dira nekazari gazteak?

a. Erreserba nazionalaren oinarrizko ordainketarako eskubideen eskaera aurkezten duten urtean gehienez 40 urteko adina duten pertsona fisikoak, baldin eta:

1. Lehen ezarpenaren laguntza ematearen aldeko espediente bat badute Landa Garapenerako Programaren esparruan, edo lehentasunezko ustiategi batean ezarri badira nekazari profesional gisa, edo Lehentasunezko Nekazaritza Ustiategi gisa katalogatzeko eskaera egin badute erreserba nazionalaren eskaera aurkeztu duten aldian eta katalogazio horren jabe badira eskubideak esleitu baino lehen, edo 2014an erreserba nazionalaren ordainketa bakarreko eskubideen esleipena jaso badute.
2. Jardunean hastea 2013. urtera arte ordainketa bakarreko erregimenean sartutako sektoretako batean, edo, 13. artikuluan jasota egonik, 2015ean oinarrizko ordainketarako erregimenean sartutako sektoreetako batean, edo 2014an erreserba nazionalaren ordainketa bakarretarako eskubideen esleipena jaso izana.
3. Nekazaritzako ustiategi batean lehenengo aldiz ezartzea ustiategi horren arduradun gisa, edo oinarrizko ordainketaren erregimenaren babesean egindako eskaera lehenengo aldiz aurkeztu baino bost urte lehenago ezarri izana ustiategi horretan. Atal horren xedeetarako lehen ezarpena zein den zehazteko, Gizarte Segurantzari dagokion nekazaritza-jardueraren erregimenean alta hartu duen eguna hartuko da aintzat.

b. Pertsona juridikoak, haien forma edozein izanik ere, baldin eta honako baldintza hauek betetzen badituzte:

1. Erreserba nazionalaren oinarrizko ordainketarako eskubideen esleipena eskatzen duen pertsona juridikoaren gaineko epe luzerako benetako kontrola, a puntuan jasotakoa betetzen duen nekazari gazten baten ardura izatea. Gazte batek pertsona juridikoa benetan kontrolatuko du baldin eta gaztearen akzio edo partizipazioek osatutako kapital sozialak partizipazio gehien dauzkan bazkidearena gainditzen badu, eta, horrez gain, haren zuzendaritza-batzordeko edo gobernu-organoko kide bada.
2. Zenbait pertsona fisikok, nekazari gazteak ez diren pertsonak barne, pertsona juridikoaren kapitalean edo kudeaketan parte hartzen badute, nekazari gaztea denbora luzean benetako kontrola egiteko moduan egongo da, banaka edo beste nekazari batzuekin elkarlanean. Pertsona juridiko bat, banaka edo beste batzuekin batera beste pertsona juridiko baten kontrolpean badago, aurreko paragrafoan ezarritako baldintzak pertsona juridiko hori kontrolatzen duen edozein pertsona fisikori aplikatuko zaizkio.

Xede horretarako, aurreko atalean «ezarpena» aipatu dugunean, pertsona juridikoa kontrolatzen duten nekazari gazteen ezarpena adierazi nahi izan dugu.

Atal horren xedeetarako lehen ezarpena zein den zehazteko, Gizarte Segurantzari dagokion nekazaritza-jardueraren erregimenean alta hartu duen eguna hartuko da aintzat.

Erreserbaren eskubideak eskuratzeari dagokionez, zer betekizun behar ditu nekazari batek nekazari hasiberritzat hartua izateko?

- a. 19/1995 Legean zehaztutakoaren arabera lehentasunezko ustiategi batean nekazari profesional gisa ezarri izana egiaztatzea, edo Lehentasunezko Nekazaritza Ustiategi gisa katalogatzeko eskaera egin izana erreserba nazionalaren eskaera aurkezten duten eskaera bakarraren aldian, eta dagokion katalogazioaren jabe izatea eskubideak esleitu baino lehen
- b. Jardunean hastea 2013. urtera arte ordainketa bakarreko erregimenean sartutako sektoretako batean, edo, 13. artikuluan jasota egonik, 2015ean oinarrizko ordainketarako erregimenean sartutako sektoreetako batean, edo 2014an erreserba nazionalaren ordainketa bakarretarako eskubideen esleipena jaso izana.
- c. 2013an edo ondorengo urte batean nekazaritzako jarduera batean hasi izana, baldin eta nekazaritzako jarduerari ekin aurreko bost urteetan nekazaritzako jarduerarik bere kontura egin ez badu, edota denboraldi horretan nekazaritzako jarduera batean aritzen den pertsona juridiko bat ere kontrolatu ez badu. Xede horretarako jardueraren hasiera zein den zehazteko, gizarte-segurantzari dagokion nekazaritza-jardueraren erregimenean alta hartu duen eguna hartuko da aintzat.
- d. Oinarrizko ordainketarako erregimenerako erreserba nazionalaren eskaera aurkeztea, beranduenez bi urte geroago nekazaritzari hasi den urte naturalaz geroztik.

Erreserbaren xedeetarako, zein dira ezinbestezko arrazoiak edo aparteko zirkunstantziak?

- a. Nekazari gazteari eta nekazari hasiberriari buruzko ataletan ezarritako baldintzak betetzen ez dituzten nekazariak, baldin eta 2014ko kanpainan erreserba nazionalaren ordainketa bakarreko eskubideak esleitu bazaizkie, 1698/2005. Erregelamenduan (EE) ezarritako Landa Garapenerako Programa baten eremuan lehen aldiz ezarri ziren nekazari berriak direla oinarritzat hartuta.
- b. Ezinbestezko arrazoiengatik edo aparteko zirkunstantziengatik 2013an ordainketarik jaso ez dutenez "2013an ordainketa jasotzeko eskubidea eduki izana, edozein murrizketa edo eskusio ezarri baino lehen ordainketa zuzenen laguntza-eskaera bati dagokionez, 73/2009. Erregelamenduarekin (EE) bat etorri" betekizuna betetzen ez duten nekazariak, baldin eta erreserba nazionalaren kontura oinarritzko ordainketarako eskubideak eskatzen badituzte.
- c. Ezinbestezko arrazoiengatik edo aparteko zirkunstantziengatik 2015ean eskaera bakarra aurkeztu ez dutenez "Ordainketa-eskubideen esleipena eskatzea oinarritzko ordainketaren erregimenari jarraiki, beranduenez 2015eko eskaera bakarra aurkezteko mugaegunean, ezinbesteko kasuan edo aparteko zirkunstantzietan izan ezik" betekizuna betetzen ez duten nekazariak, baldin eta, ondoren, erreserba nazionalaren kontura oinarritzko ordainketarako eskubideak eskatzen badituzte. Egoera hori gertatzen denean onuradunak edo haren eskubidedunak alegazio bat idatziko du eskaera arauzko epearen barruan aurkeztea galarazi zion ezinbesteko arrazoi edo aparteko zirkunstantzia azaltzeko, eta idazkia eskumeneko autonomia-erkidegoari helaraziko dio, agintaritzari hori gogobetetzeko beharrezko frogak erantsiz, onuradunak edo haren eskubidedunak hori egiteko moduan dagoen egunaz geroztik hamabost egun baliodunen epean, 640/2014. Erregelamendu Delegatuaren (EE) 4.2 artikuluan ezarritakoaren arabera.

Erreserba nazionalak gainditzen badu oinarritzko ordainketaren erregimenerako urteko gehieneko mugaren % 0,5, esleitutako oinarritzko ordainketarako eskubide guztien balioa linealki igotzeko aukera izango da, baldin eta epai edo administrazio-egintza irmoen ondoriozko esleipenentarako eta nekazari gazte eta nekazari hasiberrien esleipenentarako behar adinako kopuruak eskuragarri geratzen badira.

11.3. Zer baldintza eskatzen da Erreserba Nazionalen sartzeko?

Betiere, erreserba nazionalen sartu nahi duten nekazariak honako baldintza orokor hauek bete beharko dituzte:

- a) Nekazari aktiboa izatea
- b) Zehaztutako hektarea onargarriak edukitzea oinarritzko ordainketaren xedeetarako, eskubideak hektarea horien arabera esleitu ahal izateko.
- c) Erreserba nazionalaren oinarritzko ordainketarako eskubideak azalera baterako eskatzen dira, eta azalera horrek eskatzailearen eskura egon behar du erreserba nazionalaren eskubideak jasotzeko egindako eskaerari dagokion kanpainaren eskaera bakarra aurkezteko unean; hortaz, eskaera horretan ongi jasota egongo da.

Nekazari gazteek, erreserba nazionalen sartzeko, honako baldintza espezifiko hauek bete beharko dituzte baldintza orokorrez gain:

- a) Nekazari bat landa-garapenerako programa baten esparruan lehen aldiz ezarri dela ulertuko da lehen ezarpenaren laguntza ematearen aldeko espediente bat tartean

dagoenean eskaera aurkezteko epea amaitzen den egunean, eta azalera oinarritzko ordainketaren erregimenari erantsitako sektoreetako bati lotuta badago.

- b) Nekazari bat landa-garapenerako programa baten esparruan lehen aldiz ezarri dela ulertuko da lehen ezarpenaren laguntza ematearen aldeko espediente bat tartean dagoenean eskaera aurkezteko epea amaitzen den egunean, eta azalera oinarritzko ordainketaren erregimenari erantsitako sektoreetako bati lotuta badago.
- c) Nahitaezkoa da ezarpena edo erregistroak aurreko bost urteen barruan gertatu izana, oinarritzko ordainketaren erregimenaren babesean lehen eskaera aurkeztu zenez geroztik
- d) Ezinezkoa da nekazariak erreserba nazionalaren eskubideak jaso izana erreserba nazionalaren oinarritzko ordainketarako eskubideen aurreko esleipenetan, epai judizial irmoen kasuan izan ezik.
- e) Beharrezkoa da nekazaria nekazaritzan hasi izana eta gizarte-segurantzaren alta hartu izana nekazaritzaren alorrean, indarreko legeriak ezarritakoa betez, erreserba nazionalaren oinarritzko ordainketarako eskubideen eskaera aurkezteko epea amaitzen den egunean.
- f) Nekazariak, erreserba nazionalaren eskaerari dagokion urteko eskaera bakarrean, nekazari diharduen ustiategiaren deklarazioa egingo du, bera bakarrik edo beste batzuekin batera ustiategi horren titularra baita jabetza- edo alokairu-erregimenean.
- g) Lehen ezarpenaren egunaren aurreko 5 kanpainetan nekazaritzan jardun ez izana.

3. Nekazari gazteek, erreserba nazionalan nekazari hasiberriak direlako sartzan badira, honako baldintza espezifiko hauek bete beharko dituzte baldintza orokorrez gain:

- a) Ezinezkoa da nekazariak erreserba nazionalaren eskubideak jaso izana erreserba nazionalaren oinarritzko ordainketarako eskubideen aurreko esleipenetan, epai judizial irmoen kasuan izan ezik.
- b) Nekazari bat landa-garapenerako programa baten esparruan lehen aldiz ezarri dela ulertuko da lehen ezarpenaren laguntza ematearen aldeko espediente bat tartean dagoenean eskaera aurkezteko epea amaitzen den egunean, eta azalera oinarritzko ordainketaren erregimenari erantsitako sektoreetako bati lotuta badago.
- c) Beharrezkoa da nekazaria nekazaritzan hasi izana eta gizarte-segurantzaren alta hartu izana nekazaritzaren alorrean, indarreko legeriak ezarritakoa betez, erreserba nazionalaren oinarritzko ordainketarako eskubideen eskaera aurkezteko epea amaitzen den egunean.
- d) Nekazariak, erreserba nazionalaren eskaerari dagokion urteko eskaera bakarrean, nekazari diharduen ustiategiaren deklarazioa egingo du, bera bakarrik edo beste batzuekin batera ustiategi horren titularra baita jabetza- edo alokairu-erregimenean.
- e) Lehen ezarpenaren egunaren aurreko 5 kanpainetan nekazaritzan jardun ez izana.

11.4. Nola ezartzen dira Erreserba Nazionaleko ordainketa-eskubideak?

Erreserba nazionalan nekazari gazteak direlako edo nekazari hasiberriak direlako sartzan diren nekazariantzat:

- a) Esleitu beharreko ordainketa-eskubideen balioa bat etorriko da esleipen-urtean eskubideek eskualdean duten batez besteko balioarekin.
- b) Eskualdearen batez besteko balioa kalkulatzeko, esleipen-urterako oinarritzko ordainketari dagokion eskualdeko gehieneko muga zatitu egingo da eskualde horretan esleitutako guztizko eskubide kopuruaren artean.
- c) Nekazari gazte batek edo nekazari hasiberri batek jabetzako edo alokairuko oinarritzko ordainketarako eskubiderik ez badu, eta erreserba nazionalaren eskubideak eskatzen baditu, ordainketa-eskubideen kopuru jakin bat jasoko du, hain zuzen ere esleipen-eskaera aurkezteko mugaegunean jabetzan edo alokairuan zituen zehaztutako hektarea onargarrien kopuruaren berdina. Eskubide horien balioa kalkulatu da a) letran adierazitakoaren arabera.
- d) Nekazari gazte batek edo nekazari hasiberri batek erreserba nazionalaren eskubideak eskatzen baditu, baina alde zuzenetik zenbait ordainketa-eskubideren jabe bada, jabetzan zein alokairuan, ordainketa-eskubideen kopuru jakin bat jasoko du, hain zuzen ere esleipen-eskaeraren mugaegunean jabetzan edo alokairuan eskura dauzkan zehaztutako hektarea onargarrien kopuruaren berdina, baina oraindik oinarritzko ordainketarako eskubiderik esleitu ez zaien hektareak soilik aintzat hartuta. Eskubide horien balioa kalkulatu da a) letran adierazitakoaren arabera.

Kasu horretan, gainera, nekazariak jabetzan edo alokairuan dauzkan ordainketa-eskubideen balioa a) letran jasotako eskualdeko batezbestekoa baino txikiagoa bada, eskubide horien urteko balio unitarioak igotzeko aukera izango da eskualdeko batezbesteko horretara iritsi arte.

- e) Gazte bat pertsona juridiko baten barruan sartzen bada, a) letraren arabera kalkulatu eskubide kopurua doitu egingo da, zehaztutako azalera onargarriaren proportzioa kontuan hartuta, pertsona juridiko horren bazkide diren gazteek pertsona juridiko horretan duten parte-hartze ehunekoaren arabera.

Ezinbesteko kasuetan edo aparteko zirkunstantzietan:

- a) Ordainketa-eskubideen urteko balio unitarioak ezarriko dira, hasierako esleipenean ezarritakoak bezalakoak, baldin eta horrelako ezinbesteko arrazoirik edo aparteko zirkunstantziarik gertatu ez bada (hasierako balioa eta haren konbergentzia).
- b) Jabetzan edo alokairuan ordainketa-eskubiderik ez duen nekazari batek erreserba nazionalaren eskutik eskubide horiek jasotzeko eskubidea badu eta eskubide horiek eskatzen baditu, ordainketa-eskubideen kopuru jakin bat jasoko du, hain zuzen ere esleipen-eskaera aurkezteko mugaegunean jabetzan edo alokairuan dauzkan zehaztutako hektarea onargarrien kopuruaren berdina.
- c) Jabetzan edo alokairuan ordainketa-eskubiderik ez duen nekazari batek erreserba nazionalaren eskutik eskubide horiek jasotzeko eskubidea badu eta eskubide horiek eskatzen baditu, ordainketa-eskubideen kopuru jakin bat jasoko du, hain zuzen ere esleipen-eskaera aurkezteko mugaegunean jabetzan edo alokairuan dauzkan zehaztutako hektarea onargarrien kopuruaren berdina.

Laguntza-eskubideak jasotzeko edo lehendik dauden eskubideen balioa handitzeko, epai edo administrazio-egintza irmoari jarraiki, nekazaria legitimaturik dagoen kasuetan,

nekazariak dagozkion kopuruan eta balioan eskubideak jasoko ditu, epai edo administrazio-egintza irmoan oinarrituta.

Lehenik eta behin, epai judizial irmoetan edo administrazio-egintza irmoetan ezarritako eskubideak esleituko dira. Esleipen hori egin ostean erreserban soberakinik geratzen bada, nekazari gazteentzat eta nekazari hasiberrientzat ezarritako eskubideak esleituko dira. Bigarren esleipenaren ostean oraindik ere erreserban soberakinik geratzen bada, ezinbesteko arrazoiengatik edo aparteko zirkunstantziengatik oraindik jaso ez dituztenei esleituko zaizkie eskubideak.

11.5. Nola esleitzen dira Erreserba Nazionalako ordainketa-eskubideak?

Autonomia-erkidegoek Nekazaritza Bermatzeko Espainiako Funtsari bidaliko diote Erreserba Nazionalan sartzeko eskaeretan jasotako informazioa, bi taldetan ordenatutako ebazpen-proposamenen zerrendarekin batera. Lehen talde batean, epai judizial irmoen edo administrazio-egintza irmoen bidez laguntza-eskubideak jasotzeko edo lehendik dauzkaten eskubideen balioa handitzeko legitimatuta dauden nekazariak bilduko dira eta bigarrenean gainerako eskatzaileak. Jasotako informazioan eta erreserba nazionalaren eskuragarritasunean oinarrituta, Nekazaritza Bermatzeko Espainiako Funtsak nekazari bakoitzari emango zaizkion eskubideak ezarriko ditu, eta aipatutako informazioa autonomia-erkidego bakoitzari igorriko dio.

Autonomia-erkidegoek beren eremuko nekazariari jakinaraziko diete eskubideen esleipena, erreserba nazionalaren eskubideen eskaera aurkezten duten urtearen ondorengo urteko otsailaren 28a baino lehen. Epe hori amaitzerako esanbidezko ebazpenik eman eta jakinarazi ez bada, interesdunek beren eskaera atzera bota dela hartu dezakete aintzat.

Aurreko atalean adierazitakoa gorabehera, azaroaren 16ko 30/1992 Legearen 59.6 artikuluan aurreikusitakoarekin bat etorritik, komunikazio horren ordez informazio hori argitaratu egin daiteke, 20.4 artikuluan ezarritakoari jarraiki.

11.6. Gaizki esleitutako Oinarritzko Ordainketarako Eskubideak berreskuratzea

Lehen eskubide-esleipenari dagokionez, frogatzen baldin bada nekazari bati esleitutako ordainketarako eskubideen kopurua handiagoa dela esleitu beharko litzaiokeen kopurua baino, gaizki esleitutako ordainketarako eskubideak erreserba nazionalari itzuliko zaizkio.

Aurreko atalean aipatutako gaizki egindako esleipena agintari eskudunaren edo beste agintari baten erruz gertatzen bada, eta bidezkoa bada pentsatzea onuraduna ez dela oker horretaz ohartu, azken horri esleitutako gainerako laguntza-eskubideak behar bezala doituko dira.

Eskubideak onuradunei eskualdatu bazaizkie aurreko ataletan aipatutako doikuntza egin baino lehen, eskubide horiek lagapen-hartzaileei kenduko zaizkie, proportzionalki laga zaizkien ordainketarako eskubideen kopuruaren arabera.

Gainera, frogatzen bada nekazari bati esleitutako oinarritzko ordainketarako eskubideen balioa benetan egokitu beharko litzaiokeen balioaren gaineratik dagoela, balio hori doitu egingo da, eta erreserba nazionalari eskualdatuko zaio gaizki esleitutako zenbatekoa Aldez aurretik aipatutako eskubideak beste nekazari batzuei laga bazaizkie doikuntzaren aurretik,

ondoriozko balioa lagapen-hartzailearen eskubideei jasanaraziko zaie, eta azken horiek aukera izango dute lagatzaileari dagokiona ordaindu dezan eskatzeko.

Frogatzen bada onuradun bati esleitutako eskubide kopurua benetan dagokiona baino handiagoa dela, eta esleitutako ordainketarako eskubide horien balioa benetan dagokion balioaren gaineratik dagoela, lehenik eta behin ordainketarako eskubideen balioa doituko da, gaizki esleitutako zenbatekoa erreserba nazionalari itzuliz, eta, jarraian, erreserba nazionalari itzuliko zaizkio gaizki esleitutako ordainketarako eskubideak.

Artikulu honetan aurreikusitako laguntza-eskubideen kopurua edo balioa doitzeak ez du berekin ekarriko eskubide horiei dagozkien eskualdeen konbergentzia berriz ere sistematikoki kalkulatu beharra.